

20. møde.

Onsdag den 17. november kl. 14.

Formanden: Folketingsmand Tholstrup har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for handel, industri og søfart at stille følgende spørgsmål:

Hvorfor har man indført importforbud for hvede? Og er der nogen grund til at opretholde dette forbud i dag?

Folketingsmand A. C. Normann har meddelt mig, at han ønsker til finansministeren at stille følgende spørgsmål:

Vil finansministeren tage under overvejelse at henlede befolkningens opmærksomhed på den skattelettelse, som ligningsloven giver opsparing gennem pensionsforsikring på lignende måde, som det er sket med andre opsparingsformer, der har været gjort til genstand for bekendtgørelse fra finansministeriet?

Spørgsmålene er optaget på dagsordenen for mødet i dag.

I skrivelse af gårs dato meddeler landbrugsministeren, at han ønsker her i tinget mundtligt at fremsætte:

Forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.,

forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet,

forslag til lov om udlån til visse landbrugsjendommers overtagelse til selveje og

forslag til lov om ændring af lov nr. 69 af 7. marts 1952 om oprettelse af havebrug og havelodskolonier m. m.

Udenfor dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede landbrugsminister, for at han kan fremsætte de anmeldte lovforslag.

Landbrugsministeren (Smørum): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.*

I lovforslaget er de årlige rådighedsbeløb af jordfonden og bevillinger af statskassen optaget med samme beløb som i den nu-

gældende udlånslov af 18. februar 1954. Dog er der ikke i lovforslaget optaget noget rådighedsbeløb til erhvervelse af legehuse, idet de fornødne midler til udlån til legehuses overtagelse til selveje søges ved særskilt lov.

Siden de nugældende maksimumsbeløb for byggelån blev fastsat for to år siden, er byggeomkostningerne ved opførelse af husmandsbygninger ifølge det statistiske departements beregning steget med 5,5 pct. Som følge af denne stigning foreslås byggelånene til nye selvstændige landbrug, gartnerier og havebrug og til stamparceller forhøjet med 2 000 kr. Iøvrigt er maksimumsbeløbene for de enkelte lån optaget med samme beløb som i den gældende udlånslov.

I forslaget er optaget en hjemmel til undtagelsesvis at yde etableringslån til ansøgere, hvis egne midler helt eller delvis er anbragt i besætning og inventar. Det har i praksis vist sig vanskeligt for sådanne ansøgere at fremskaffe de fornødne kontante midler til dækning af de øvrige etableringsudgifter, og der er næppe anledning til at stille disse ansøgere ringere end dem, hvis egne midler foreligger i penge. Endvidere foreslås en ny bestemmelse, hvorefter etableringslån undtagelsesvis kan ydes til anskaffelse af kedel og rør til varmeanlæg i drivhusgartnerier.

Endelig er der i forslaget optaget en hjemmel til i undtagelsestilfælde at yde byggelån til husmænd, der selv har købt og betalt deres tillægsjord, men som ikke af egne midler kan magte den udvidelse af avlsbygningerne, som arealforøgelsen gør nødvendig.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Endvidere tillader jeg mig at fremsætte *forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet*. Også i dette forslag er de årlige rådighedsbeløb og bevillinger optaget med samme beløb som i den gældende lov af 18. februar 1954.

Under hensyn til den stedfundne stigning i byggeomkostningerne foreslås maksimumsbeløbene for byggelån forhøjet med 1 000 kr. Forslagets øvrige lånesatser og bestemmelser er uændrede i forhold til den gældende lov. Jeg anser det stadig for en pres-

[Landbrugsministeren.]

serende opgave gennem denne långivning at medvirke til forbedring af arbejdernes boligforhold på landet. Det vil være uheldigt, om landmændene tvinges til at forcere mekaniseringen stærkere frem, end det er rentabelt, som følge af at boligforholdene gør det vanskeligt at fastholde den erfarne og kvalificerede arbejdskraft på landet.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale også dette lovforslag til velvillig behandling.

Dernæst skal jeg fremsætte *forslag til lov om udlån til visse landbrugsejendommers overtagelse til selveje*. Til overtagelse af ejendomme, der er omfattet af den i 1952 gennemførte lov om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje, har brugerne hidtil kunnet opnå lån på statshusmandslovens vilkår. Da det drejer sig om 8 års lejhuse med i reglen ældre bygninger og beskedent jordtilliggende, men under landbrugsmæssig drift for brugerens regning, er brugerens overtagelse af en sådan ejendom til selveje et forhold af væsentlig anden karakter end oprettelse af nye, selvstændige brug, og regeringen har anset det for rigtigst, at der for disse lejehuses overtagelse til selveje søges tilvejebragt særlige udlånsregler, som er tilpasset efter de pågældende brugs karakter.

Ved forslaget er grænsen for lån til køb af lejehuses hidtidige jordtilliggende og bygninger fastlagt i overensstemmelse med det i 1952-loven fastsatte maksimum for købesummen ved salg til staten. Dette maksimumsbeløb udgør for tiden ejendoms-skyldværdien med tillæg af 36 pct. Afdrags-tiden for statslånet foreslås fastsat til 40 år. Der kan i de første år, dog højst i 6 år, indrømmes afdragsfrihed for lånet.

Forslagets regler om ydelse af tillægs-lån til udvidelse af jordtilliggende og avlsbygninger og ydelse af installationslån og etableringslån svarer i alt væsentligt til de gældende regler i statshusmandsloven. Efter forslaget vil disse ejendomme iøvrigt være undergivet de samme regler om indskrænkning i ejerens rettigheder og om konjunkturbestemt rentesvarelse, som er fastsat for statshusmandsbrug på privat indkøbt jord.

Jeg anbefaler også dette lovforslag til det høje tings velvillige behandling.

Endelig skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov nr. 69 af 7. marts 1952 om oprettelse af havebrug og havelodskolonier m. m.* Lovforslaget går ud på at forlænge den nugældende lov, som udløber den 31. marts 1955, til at gælde til og med finansåret 1957—58. Herved bibeholder man den bestående adgang for mindre jordbrugere til at opnå lån af statskassen til omlægning af driften af deres ejendomme med henblik på avl af havebrugs- og gartneriprodukter. Endvidere bibeholdes adgangen for jordbrugere, der agter at anlægge en mindre frugtplantage, til at opnå lån af statskassen hertil. Renten af disse lån foreslås forhøjet fra 4 pct. til 5 pct. årlig. Endelig foreslås den gældende ordning om tilskud til kommuner, selskaber og foreninger, der ønsker at skaffe arbejdsløse beskæftigelse ved oprettelse af havelodskolonier, opretholdt.

Af den ved den nugældende lov givne bevilling af udlånsmidler på 1½ mill. kr. er knap halvdelen anvendt og af tilskuds-midlerne på 200 000 kr. cirka en fjerdedel, hvorfor loven vil kunne forlænges med 3 år uden nybevillinger. Da loven, uanset at de i 1952 givne bevillinger ikke er blevet opbrugt, dog viser sig at have fundet anvendelse i et sådant omfang, at det må anses for ønskeligt at opretholde den, skal jeg herved anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Tholstrup* til ministeren for handel, industri og søfart.

Hvorfor har man indført importforbud for hvede? Og er der nogen grund til at opretholde dette forbud i dag?

Tholstrup: Importforbudet for hvede, som var gældende sidste onsdag, da jeg anmeldte spørgsmålet, er i mellemtiden blevet ophævet, hvilket jeg naturligvis konstaterer til min store tilfredshed, og jeg trækker derfor spørgsmålet tilbage.